



Gidó Csaba 1995 őszén másodéves történész-hallgatóként utazott a székely gőzösön, és a szakdolgozata témáján gondolkodott. A „mozdony füstje” Bögöz és Nagyalambfalva között „csapta” meg és eldöntötte, hogy a székely gőzösről ír dolgozatot.

Irányító tanára, néhai **Tonk Sándor** viszont túl szűknek, kevésnek tartotta a témát, s ő javasolta, hogy ne csak az udvarhelyi, hanem az egész székelyföldi vasúttrendszerrel foglalkozzon.

Gidó nekifogott a kutatásnak, elkészült a szakdolgozat, de utána is nagyon sokat foglalkozott a székelyföldi vasút megépülésével, működésével, hatásaival. Ezzel a témával iratkozott be 2004-ben a Pécsi Tudományegyetemre és ez volt a doktori dolgozata témája is.

A történésznek eddig **több mint húsz tanulmánya jelent meg**, ebből legalább tizenöt a vasúttal kapcsolatos. Első önálló kötete a székelyföldi vasút története szól és a doktori dolgozatának kibővített változata.

A kötet bevezetőjében a vasút kialakulásáról ír a szerző, aztán bevezet az akkori Magyarország vasút-történetébe, aminek **Széchenyi István** volt az egyik első úttörője. A székely vasút kiépítése a 19. század második felében, a kiegyezés után kezdődött. Ennek volt szerves része a Héjjasfalva-Székelyudvarhely szárnyvasút megépülése.

Pontosan 125 évvel ezelőtt, [1888. március 15-én jött fel először a vonat Segesvárról Udvarhelyre.](#)

Gidó részletesen leírja a Székely Körvasút kiépülését, ugyanakkor a székelyföldi vasútrendszerrel kapcsolatos további elképzelésekkel is képbe teszi olvasóját.



A gyimesbükki vasútállomás - egykor határátkelő volt

Kötetét „a szakmának, a történelem iránti szélesebb olvasóközönségnek” ajánlja. Ugyanakkor célja „felhívni az egyszerű ember és a gazdasági-politikai elit figyelmét a vasútra. Az elmúlt évtizedekben ugyanis a vasút **teljes mértékben háttérbe szorult** az autóval és a repülőgéppel szemben, pedig ez volt az első.

Ugyanakkor környezetkímélő, s majd előbb-utóbb eljön egy üzemanyag-válságos világ, s akkora fontossága ismét megnőhet” – mondta megkeresésünkre Gidó Csaba. Érdekességként említette, hogy az egykori vasútállomások, azok környéke az adott település legszebb része volt, ugyanakkor a vasútnak az idő, az időmérés, illetve az óra elterjedéséhez is nagyon sok köze volt.

Az Osztrák-Magyar Monarchia **vasúti vendéglői a városok ékei voltak**, s többek között a bécsi szelet, a fasírt és a szódavíz elterjedése is a vasútnak köszönhető. Az sem mellékes, hogy minden vasútállomás mellett egykor park és kerekas kút létesült.

A kötet részletes levéltári kutatásokon alapszik. Gidó olyan érdekes történeteket is megemlít, mint például azt, hogy lehetősége volt budapesti kutatásai során olyan levéltári papírokat is lapozni, amelyeket golyó ütött át.

Gidó Csaba: Vasszekér és mozdonygőz

Kiadó: Pro Print (Csíkszereda)

Példányszám: 500

Ár: kb. 40 lej